

Kronika obce Križovany nad Dudvákem

1992

Kronikárka obce : Elena Mokrá
Do elektronickej podoby spracovali: Viera Vráblová, Viera Krajčírová

1992

POLITICKÁ SITUÁCIA

Pád komunistického totalitného režimu v Československu vošiel do povedomia svetovej i domácej verejnosti ako „nežná“ či „zamatová“ revolúcia. Tieto prívlastky dostala pre pokojný a nekrvavý priebeh. Jej významným dôsledkom bolo aj postupné rušenie závislosti Československa voči Sovietskemu zväzu. Jeho okupačné vojská po viac ako dvadsiatich rokoch odišli z nášho územia. Revolúcia viedla aj k podstatným zmenám v hospodárskom živote. Celý hospodársky život sa menil a prispôboval systému, aký sa osvedčil vo vyspelých krajinách Európy a sveta. Tento proces však nebol jednoduchý a bezbolestný. Odrazil sa v znižovaní životnej úrovne širokých vrstiev obyvateľstva.

Revolučné premeny opäť nastolili na Slovenskú citlivú a stále neuspokojivú štátoprávnu otázku. Politickí predstavitelia Slovenska a Českej republiky viedli takmer tri roky spory a rokovania o vzájomnom vzťahu v spoločnom federatívnom štáte. A práve v tomto roku vo voľbách zvíťazili tie politické strany a hnutia, ktoré sa rozhodli riešiť túto otázku pokojným rozdelením federatívneho Česko-Slovenska a vytvorením samostatných štátov.

DEKLARÁCIA O ZVRCHOVANOSTI

V júli 1992 prijala SNR Deklaráciu o zvrchovanosti Slovenskej republiky.

„My demokraticky zvolená Slovenská národná rada deklaruje prirodzené právo slovenského národa na sebaurčenie tak, ako to zakotvujú aj všetky medzinárodné dohody a zmluvy o práve národov na sebaurčenie. Slovenská národná rada vyhlasuje zvrchovanosť Slovenskej republiky, ako základ suverénneho štátu slovenského národa.“

Z Deklarácie SNR o zvrchovanosti SR zo 17.7.1992.

PREAMBULA ÚSTAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1.septembra 1992 schválila SNR Ústavu Slovenskej republiky. Vzápätí nato slovenskí a českí poslanci vo Federálnom zhromaždení väčšinou hlasov prijali zákon o rozdelení Československa na dva samostatné štáty.

„My národ slovenský, pamätajúc na politické a kultúrne dedičstvo našich predkov a na stáročné skúsenosti zo zápasov o národné bytie a vlastnú štátnosť v zmysle cyrilo-metodského duchovného dedičstva a historického odkazu Veľkej Moravy, vychádzajúc z prirodzeného práva na sebaurčenie, spoločne s príslušníkmi národnostných menšín a etnických skupín žijúcich na území Slovenskej republiky, usilujúc sa o uplatnenie demokratickej formy vlády, uznáame sa na tejto ústave.“

Preambula – úvodný text Ústavy Slovenskej republiky, ktorú prijala Slovenská národná rada 1.9.1992.

ČINNOSŤ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Obecné zastupiteľstvo sa schádzalo pravidelne podľa plánu. Riešilo požiadavky a pripomienky občanov pri výstavbe, rozvoji a zveľad'ovaní obce.

V záujme zlepšenia ekologických podmienok v našej obci Obecné zastupiteľstvo uvažuje o vybudovanie čistiarne odpadových vôd. V novembri sa začala rekonštrukcia KD, knižnice a svadobky. Pokračovala plynofikácia obce.

V tomto roku sa konalo posedenie dôchodcov s finančnou dotáciou rozdelenou poslancami.

Okresný úrad životného prostredia v spolupráci s obcami Horné Zelenice, Dolné Zelenice, Šúrovce, Zavar, Križovany nad Dudváhom, Vlčkovce, Opoj a Majcichov vypracovali Modelový projekt triedeného zberu tuhého komunálneho odpadu vo vybranom regióne okresu Trnava. Na realizácii sa podieľalo Združenie obcí. Dohoda bola podpísaná 24.3.1992. Na základe vyššie uvedeného a dohody z 11.2.1992 sa rozmiestnili v rámci ekologického programu nádoby na triedený zber plastov, skla, tenkých plechov. Tenké plechy sa neskôr triediť prestali a nádoby sa presunuli na farebné sklo.

ŠKOLSTVO

Pedagogický zbor mal v tomto školskom roku nasledovné zloženie:

Riaditeľka školy: Irena Pontesová
 Zástupca riad. školy: Jozef Štibrányi
 Výchovný poradca: Igor Silvester Mokry

Triedni učiteľia: I.A Elena Mokrá
 I. B Elena Tomešová
 II. tr. Ján Habina
 III. tr. Oliva Vráblová
 IV. tr. Viera Kráľovičová
 V. A Melánia Škodová
 V. B Mária Neštická
 VI. A Mária Kozárová
 VI. B Mária Valkovičová
 VII. A Viera Hrčková
 VII. B Eliška Hirčáková
 VIII. A Mária Štrelcová
 VIII. B Elena Bittnerová

Novými vychovávateľkami boli Jana Valná a Daniela Janteková. Od 1. júna výchovnou poradkyňou bola menovaná Mária Neštická. Predsedom ZRPŠ bol Ján Vrábel.

Školníkom bol Štefan Války, záhradníkom a kuričom Alojz Matúš, kuričom Jaroslav Haršányi.

V tomto školskom roku navštevovalo školu 300 žiakov, z toho 117 žiakov I. stupňa a 183 žiakov II. stupňa. Žiaci I. stupňa všetci prospeli, na II. stupni prospelo 172 žiakov, v piatom a šiestom ročníku nepospelo 10 žiakov a jeden žiak bol neklasifikovaný pre jazykovú bariéru – prišiel z Afganistanu. Dvaja žiaci mali zníženú známku zo správania.

Zo 48 žiakov ôsmych ročníkov bolo celkom prijatých 47.

Z toho 1 žiak bol prijatý na policajnú školu,

4 žiaci do gymnázia

17 žiakov do ŠOŠ
 1 žiačka na DOŠ – Dievčenskú odbornú školu
 24 žiakov do SOU

Napriek nedostatku finančných zdrojov podarilo sa urobiť brizolitovú fasádu novej kotolne, urobiť na nej nátery dverí a okien, dokončiť obklady v sociálnom zariadení, urobiť novú studňu, vymeniť ponorku a osadiť trubky rozvodu úžitkovej vody.

KULTÚRA

V dôsledku rekonštrukcie kultúrneho domu, kultúra v obci stagnovala. Uskutočnila sa len oslava sviatku Deň matiek a tradičná hodová zábava.

5. apríla 1992 sa v Zavare uskutočnilo spomienkové podujatie pri príležitosti 85. nedežitých narodenín Gejzu Dusíka - hudobného skladateľa. Slávnosti za našu obec zúčastnil sa starosta Jarolim Hrčka.

Otec Gejzu Dusíka, Gejza Dusík st. pôsobil v Križovanoch nad Dudváhom vtedy Kerestúr, od roku 1903 až do roku 1929. Pochádzal z Dolnej Krupej, jeho manželka rodená Feriancová zo Zavara. Na Veľkú noc v roku 1907 odišli na návštevu k manželkiným rodičom do Zavara, kde sa 1. apríla syn Gejza narodil. Po sviatkoch sa vrátili do Križovian, kde otec pôsobil ako notár. Je teda isté, že Gejza Dusík prežil svoju mladosť v Križovanoch.

MIESTNA ĽUDOVÁ KNIŽNICA

Miestna ľudová knižnica:	Stav fondu	9399
	Prírastky	188
	Výpožičky	5190
	Čitatelia	215
	Prostriedky na nákup literatúry	12 000,- Kč
	Počet exemplárov odoberaných časopisov	5 ks

Vedúca knižnice Elena Mokrú aj v tomto roku pokračovala vo vyradovaní kníh preradených do knižníc vo Vlčkovciach a v Opoji.

CIRKEVNÝ ŽIVOT V OBCI

Farnosť Križovany bola i naďalej bez stáleho kňaza. Zastupovaním bol poverený dôst. pán farár

Vďačnosť Pánu Bohu veriaci prejavili návštevou týchto pútnických miest:

- 31.5. Šaštín
- 27.6. Turzovka
- 8-9.8. Litmanová – 2 výročie
- 13.9. Marianka – pešia púť z Rače
- 11.10. Turzovka

STRANY A HNUZIA

KDH

Počet členov v tomto roku bol 45. Klub KDH v spolupráci s OÚ zorganizoval maškarný ples detí. Pri príležitosti MDD sa uskutočnilo v Tálingoch športovo – kultúrne podujatie. Pri príležitosti parlamentných volieb sa uskutočnil predvolebný míting na ktorom boli hosťami kandidáti do SNR a FZ Ing. Július Brocka, Ing. Vladimír Butko, MUDr. Kopecký a ďalší.

V októbri klub KDH zorganizoval pútnický zájazd do Mariazelu. V novembri bol opäť zabezpečený autobus na Novénu k Trnavskej Panne Márii.

SPOLKY A ORGANIZÁCIE

ČSČK

V tomto roku sa podarilo zorganizovať len jeden odber krvi. 13.1.1992 darovalo krv 43 občanov Križovian.

ZO SZZ

Výbor organizácie v tomto roku zabezpečoval stromky, postreky, hnojivá a zemiakovú sadbu. Usporiadal posedenie s degustáciou vín, návštevou Agrokomplexu Nitra a výstavu Záhradkár v Trenčíne.

ZO PZ

Členovia Zväzu požiarnej ochrany uskutočnili preventívne prehliadky obytných domov. Zúčastnili sa na súťaži Okresného kola požiarnych zborov konanej v Opoji. 10 členov ZO PZ sa zúčastnilo na procesii Vzkriesenia na Veľkú noc a na sviatok Božie Telo.

TELOVÝCHOVA

V ročníku 1991/92 prišlo k zmene na trénerskom kresle. Novým trénerom sa stal skúsený hráč Križovian Milan Baláž. Že dobre mužstvo kormidloval dokazuje i konečné 4. miesto v súťaži. K dobrému výsledku prispeli i noví hráči: Šuran Vladimír, Uhrín Róbert, Koroš Pavol, Jakab Vojtech, Lavko Peter a Belán Braňo.

V tomto roku sa opäť hral Memoriál Michala Dobrovodského. Zúčastnili sa na ňom hráči z Abrahámu, Opoja, Križovian a domáca TJ Vlčkovce. Naše mužstvo získalo I. miesto.

Aj na turnaji v Križovanoch za účasti Zavara, Lokomotívy Trnava, Vlčkoviec a Križovian sa naše mužstvo umiestnilo na I. mieste.

Súkromné predajne: 11.3.1992 UNIVERZÁL BM – Bartová Marta

1.6.1992 PREDAJŇA MÄSA – Gašparík Róbert

Súkromne začali podnikat' Benkovský Vladimír a Pavol Hrčka.

MATRIČNÉ ZÁPISY

V tomto roku sa narodilo 21 detí, zosobášilo sa 5 manželských párov a zomrelo 33 spoluobčanov, vrátane DD.